

**МІНІСТЕРСТВО ВНУТРІШНІХ СПРАВ УКРАЇНИ
ДОНЕЦЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ВНУТРІШНІХ СПРАВ**

**ОСВІТНЬО - НАУКОВА ПРОГРАМА
«ПРАВО»
Law**

**третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти
за спеціальністю D8 Право
Галузь знань D Бізнес, адміністрування та право
Кваліфікація: доктор філософії з права**

ЗАТВЕРДЖЕНО
Вченою радою
(протокол № 11 від 28.05.2025 р.)

Введено в дію
(наказ № 292 від 28.05.2025 р.)

Кропивницький – 2025 р.

ПЕРЕДМОВА

Освітньо-наукову програму за третім (освітньо-науковим) рівнем вищої освіти галузь знань Д «Бізнес, адміністрування та право» за спеціальністю Д8 «Право» кваліфікація: доктор філософії з права, розроблено робочою групою відповідно до Закону України від 01.07.2017 р. № 1556 «Про вищу освіту», Постанов Кабінету Міністрів України від 23.11.2011 р. № 1341 «Про затвердження Національної рамки кваліфікацій», від 30.12.2015 р. № 1187 «Про затвердження Ліцензійних умов провадження освітньої діяльності закладів освіти», Стандарту вищої освіти зі спеціальності 081 Право галузі знань 08 Право для третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти (наказ Міністерства освіти і науки України № 924 від 31.07.2023 р.) у складі:

Гарант освітньо-наукової програми:

Захарченко Андрій Миколайович – професор кафедри господарсько-правових дисциплін та економічної безпеки факультету № 4 Донецького державного університету внутрішніх справ, доктор юридичних наук, професор.

Члени робочої групи:

Бобкова Антоніна Григоріївна – головний науковий співробітник науково-дослідної лабораторії публічної безпеки громад факультету № 2 Донецького державного університету внутрішніх справ, доктор юридичних наук, професор, академік Національної академії правових наук України;

Назимко Єгор Сергійович – перший проректор Донецького державного університету внутрішніх справ, доктор юридичних наук, професор;

Данилевська Юлія Олександрівна – завідувач докторантури Донецького державного університету внутрішніх справ, кандидат юридичних наук, старший науковий співробітник;

Умрихіна Ірина Олександрівна – доцент кафедри адміністративно-правових факультету № 2 Донецького державного університету внутрішніх справ, доктор філософії з права;

Сибірцева Людмила Сергіївна – здобувач вищої освіти ступеня доктора філософії з права.

Рецензії-відгуки зовнішніх стейкхолдерів:

Мірковець Дмитро Михайлович – керівник Головного слідчого управління Державного бюро розслідувань, доктор юридичних наук, професор, заслужений юрист України.

Кисько Артем Іванович – начальник Головного управління Національної поліції в Запорізькій області, генерал поліції третього рангу, кандидат юридичних наук, доцент.

Ця освітньо-наукова програма не може бути повністю або частково відтворена, тиражована та розповсюджена без дозволу Донецького державного університету внутрішніх справ.

1. ПРОФІЛЬ ОСВІТНЬО-НАУКОВОЇ ПРОГРАМИ

1 – Загальна інформація	
Повна назва закладу вищої освіти	Донецький державний університет внутрішніх справ
Ступінь вищої освіти та назва кваліфікації мовою оригіналу	Ступінь вищої освіти: доктор філософії Кваліфікація: доктор філософії з права
Офіційна назва освітньо-наукової програми	Освітньо-наукова програма «Право»
Тип диплому та обсяг освітньо-наукової програми	Диплом доктора філософії, одиничний. Освітньо-наукова програма підготовки доктора філософії складається з освітньої та наукової складових. Нормативний строк підготовки доктора філософії в аспірантурі (ад'юнктурі) становить чотири роки. Обсяг освітньої складової – 45 кредитів ЄКТС. Наукова складова освітньо-наукової програми не вимірюється кредитами ЄКТС і передбачає проведення здобувачами власного наукового дослідження та оформлення його результатів у вигляді кваліфікаційної наукової праці
Наявність акредитації	Сертифікат про акредитацію освітньої програми 3637, дійсний до 01.07.2028
Цикл/рівень	НРК України – 8-й рівень вищої освіти FQ ENEA – третій цикл EQF LLL – 8-й рівень
Передумови	Прийом на навчання для здобуття вищої освіти за третім (освітньо-науковим) рівнем освіти за спеціальністю D8 Право здійснюється на базі другого (магістерського) рівня вищої освіти за спеціальністю 081 Право (D8 Право) та 293 Міжнародне право (D9 Міжнародне право)
Мова(и) викладання	Українська; англійська (для викладання дисципліни «Іноземна мова для академічних цілей»)
Термін дії освітньо-наукової програми	до оновлення

Інтернет-адреса постійного розміщення опису освітньо-наукової програми	https://dnuvs.ukr.education
2– Цілі освітньо-наукової програми	
- підготовка висококваліфікованих конкурентоспроможних фахівців, здатних продукувати нові ідеї, розв'язувати комплексні проблеми сучасної юридичної науки та юридичної практики, використовувати методологію наукової та педагогічної діяльності, проводити власні наукові дослідження, результати яких мають наукову новизну, теоретичне та практичне значення; - створення умов для формування та розвитку науково-правничих шкіл у Донецькому державному університеті внутрішніх справ, послідовного та якісного здійснення в університеті наукових досліджень юридичного спрямування.	
3 – Характеристика освітньо-наукової програми	
Предметна область (галузь знань, спеціальність)	Галузь знань: D Бізнес, адміністрування та право. Спеціальність: D8 Право. Об'єкт вивчення: право як соціальне явище, особливості його творення та реалізації, що ґрунтуються на правових цінностях та принципах, в основі яких покладені людська гідність та верховенство права. Теоретичний зміст предметної області: комплекс правових доктрин, цінностей і принципів творення та реалізації права; функціонування і трансформація правових учень та ідей. Методи, методики та технології: загальнонаукові і спеціальні методи пізнання правових явищ; методики з правової оцінки поведінки чи діяльності індивідів і соціальних груп, ідентифікації правової проблеми та її вирішення на основі принципів права; цифрові технології тощо. Інструменти та обладнання: сучасне інформаційно-комунікаційне обладнання, інформаційні ресурси та спеціальне програмне забезпечення, що застосовуються в діяльності у сфері права.
Орієнтація програми	Освітньо-наукова академічна програма. Програма зорієнтована на формування у здобувачів теоретичних знань, умінь, навичок та інших компетентностей, необхідних для самостійного проведення наукових досліджень у сфері права, вирішення комплексних проблем сучасної юридичної

	науки та юридичної практики, здійснення науково-педагогічної діяльності.
Основний фокус освітньо-наукової програми та спеціальності	Оволодіння здобувачами методикою та методологією ведення самостійних наукових досліджень за спеціальністю D8 Право.
Особливості програми	Навчання за програмою передбачає: - можливість здобувачів обирати для дослідження проблематику загальних засад держави та права, фундаментальних юридичних галузей, а також прикладних проблем правового забезпечення реалізації прав і свобод людини та громадянина, публічної безпеки, територіальної цілісності та національної незалежності України; - віддання пріоритету при виборі тематики наукових досліджень проблематиці юридичного забезпечення безпекового середовища в Україні та окремих її регіонах, діяльності органів правопорядку, забезпечення прав і свобод громадян та правового режиму на тимчасово окупованій території України; - можливість вивчення матеріалів правозастосовної практики на базі територіальних підрозділів правоохоронних органів та органів безпеки, місцевих органів виконавчої влади та органів місцевого самоврядування, окремих підприємств, установ, організацій, з якими університетом укладено договори про співпрацю; - можливість виконання досліджень на замовлення державних органів, органів місцевого самоврядування, інших органів, установ та організацій незалежно від форм власності.
4 – Придатність випускників до працевлаштування та подальшого навчання	
Придатність до працевлаштування	Працевлаштування на посадах наукових і науково-педагогічних працівників у наукових установах і закладах вищої освіти, працівників найвищої кваліфікації у дослідницьких та науково-експертних установах та організаціях, наукових консультантів, менеджерів (управителів) в органах державної влади та органах місцевого самоврядування, установах та організаціях.

Подальше навчання	Здобуття наукового ступеня доктора наук та додаткових кваліфікацій у системі освіти дорослих.
5 – Викладання та оцінювання	
Викладання та навчання	Активний стиль викладання, що дає можливість здобувачеві самостійно обирати наукові напрями дослідження в галузі права. Забезпечується можливість індивідуальної дослідницької роботи здобувача. Здобувачі мають право на вибір навчальних дисциплін у межах, передбачених освітньо-науковою програмою та навчальним планом, у тому числі мають можливість вибирати навчальні дисципліни, що пропонуються для інших рівнів вищої освіти. Передбачено проблемно-орієнтоване навчання, самостійне навчання, спільна діяльність з науковим керівником. Форми проведення занять: лекції, семінарські та практичні заняття.
Оцінювання	Оцінювання роботи здобувача відбувається: - за освітньою складовою – у формі поточного контролю на заняттях, усних і письмових заліків та екзаменів, захисту звіту з проходження педагогічної практики; порядок оцінювання знань за освітньою складовою конкретизується у робочих програмах навчальних дисциплін; - за науковою складовою – шляхом публічного звітування про виконання індивідуального плану підготовки на кафедрі двічі на рік, попередньої експертизи та публічного захисту кваліфікаційної наукової праці.
6 – Програмні компетентності	
Інтегральна компетентність	Здатність продукувати нові ідеї, розв'язувати комплексні проблеми професійної та/або дослідницько-інноваційної діяльності у сфері права, застосовувати методологію наукової та педагогічної діяльності, проводити власне наукове дослідження, результати якого мають наукову новизну, теоретичне та практичне значення.
Загальні компетентності (ЗК)	ЗК01. Здатність генерувати нові ідеї (креативність). ЗК02. Здатність розробляти наукові проєкти та управляти ними. ЗК03. Здатність розв'язувати комплексні проблеми на основі системного наукового світогляду, професійної етики та загального культурного кругозору.

	ЗК04. Здатність усно і письмово презентувати результати власного наукового дослідження українською та іноземною мовами, глибоко розуміти іншомовні наукові та професійні тексти за напрямом досліджень.
Спеціальні (фахові) компетентності (СК)	СК01. Здатність планувати та виконувати оригінальні дослідження, досягати наукових результатів, які створюють нові знання у галузі права та дотичних до неї міждисциплінарних напрямках і можуть бути опубліковані у провідних наукових виданнях з права та суміжних галузей. СК02. Здатність застосовувати методи правового і міждисциплінарного дослідження, виявляти їх евристичні можливості та межі, використовувати релевантний дослідницький інструментарій. СК03. Здатність здійснювати науково-педагогічну діяльність у вищій освіті та проєктах правничої освіти у системі освіти дорослих. СК04. Здатність виявляти, ставити та вирішувати проблеми дослідницького характеру у сфері права та забезпечувати якість виконуваних досліджень; дотримання права інтелектуальної власності та стандартів академічної доброчесності. СК05. Здатність моделювати оптимальні варіанти вирішення складних правових проблем, прогнозувати можливі наслідки їх реалізації. СК06. Здатність здійснювати експертну діяльність у сфері права. СК07. Здатність виявляти нові інституційні етичні виклики та етичні виклики в житті суспільства і пропонувати для них правові механізми розв'язання. СК08. Здатність осмислювати основні тенденції та закономірності функціонування національної і зарубіжних правових систем, прогнозувати напрями їх подальшого розвитку, робити обґрунтовані висновки щодо можливості впровадження зарубіжного досвіду до національної правової системи. СК09. Здатність здійснювати фаховий аналіз нормативно-правових актів, з урахуванням здобутків юридичної науки. СК10. Здатність фахово аналізувати і узагальнювати правозастосовну практику. СК11. Здатність здійснювати доктринальне тлумачення норм права. СК12. Здатність розробляти проєкти нормативно-

	правових актів із дотриманням правил нормопроектної техніки, готувати експертні висновки щодо проєктів нормативно-правових актів.
7 – Програмні результати навчання	
Програмні результати навчання (ПРН)	ПРН01. Мати передові концептуальні та методологічні знання у сфері права і на межі предметних галузей, а також дослідницькі навички, достатні для проведення наукових і прикладних досліджень, отримання нових знань та здійснення інновацій. ПРН02. Вільно презентувати та обговорювати з фахівцями і нефахівцями результати досліджень, наукові та прикладні проблеми права державною та іноземною мовами, оприлюднювати результати досліджень у наукових публікаціях у провідних наукових виданнях. ПРН03. Застосовувати у фаховій діяльності знання та розуміння системи права, історії світової та української правової думки, сучасної правової доктрини, а також основних напрямів та провідних тенденцій у розвитку права. ПРН04. Формулювати і перевіряти гіпотези; використовувати для обґрунтування висновків належні аргументи, зокрема, результати теоретичного аналізу, прикладних досліджень, наявні наукові джерела; аналізувати досліджувану проблему з урахуванням широкого правового та загальносоціального контекстів. ПРН05. Планувати і виконувати теоретичні та прикладні дослідження з права та дотичних міждисциплінарних напрямів з використанням сучасного наукового інструментарію, критично аналізувати результати власних досліджень і результати інших дослідників у контексті усього комплексу передових концептуальних і методологічних знань щодо досліджуваної проблеми з дотриманням стандартів академічної та професійної етики. ПРН06. Розуміти загальні принципи та методи юридичної науки, а також методологію наукових досліджень, застосовувати їх у власних дослідженнях у сфері права та у викладацькій практиці. ПРН07. Застосовувати сучасні інструменти і технології пошуку, оброблення, аналізу й збереження даних та інформації, статистичні методи аналізу даних великого обсягу та складної структури, спеціалізовані програмне забезпечення, бази даних та інформаційні системи у

	науковій, викладацькій, правотворчій та правозастосовній діяльності. ПРН08. Розробляти, реалізовувати та здійснювати управління науковими та інноваційними проєктами, які дають можливість створювати законопроєктну та правозастосовну практику і розв'язувати значущі наукові та прикладні правові проблеми з урахуванням етичних, соціально-управлінських, соціально-економічних, екологічних та духовно-культурних аспектів, забезпечувати реєстрацію прав інтелектуальної власності щодо наукових результатів. ПРН09. Організовувати і здійснювати освітній процес у сфері права на різних рівнях вищої освіти, його наукове, навчально-методичне та нормативне забезпечення, застосувати ефективні методики викладання навчальних дисциплін. ПРН10. Готувати правові висновки, пропозиції та рекомендації за результатами правового дослідження. ПРН11. Здійснювати доктринальне тлумачення норм національного, міжнародного та права Європейського Союзу, здійснювати порівняльний аналіз правових явищ та процесів у різних правових системах. ПРН12. Розуміти основні тенденції та закономірності функціонування національної та зарубіжних правових систем, вміти прогнозувати напрями їх подальшого розвитку, робити обґрунтовані висновки щодо можливості впровадження зарубіжного досвіду до національної правової системи. ПРН13. Здійснювати фаховий аналіз нормативно-правових актів, з урахуванням здобутків юридичної науки; аналізувати і узагальнювати правозастосовну практику. ПРН14. Розробляти проєкти нормативно-правових актів із дотриманням правил нормопроектної техніки.
8 – Ресурсне забезпечення реалізації програми	
Кадрове забезпечення	Усі науково-педагогічні працівники, що забезпечують освітньо-наукову програму, є штатними працівниками Донецького державного університету внутрішніх справ, мають науковий ступінь та вчене звання, високий рівень наукової та професійної активності.
Матеріально-технічне	Відповідає ліцензійним вимогам щодо надання освітніх послуг у сфері вищої освіти і є достатнім для забезпечення якості вищої освіти.

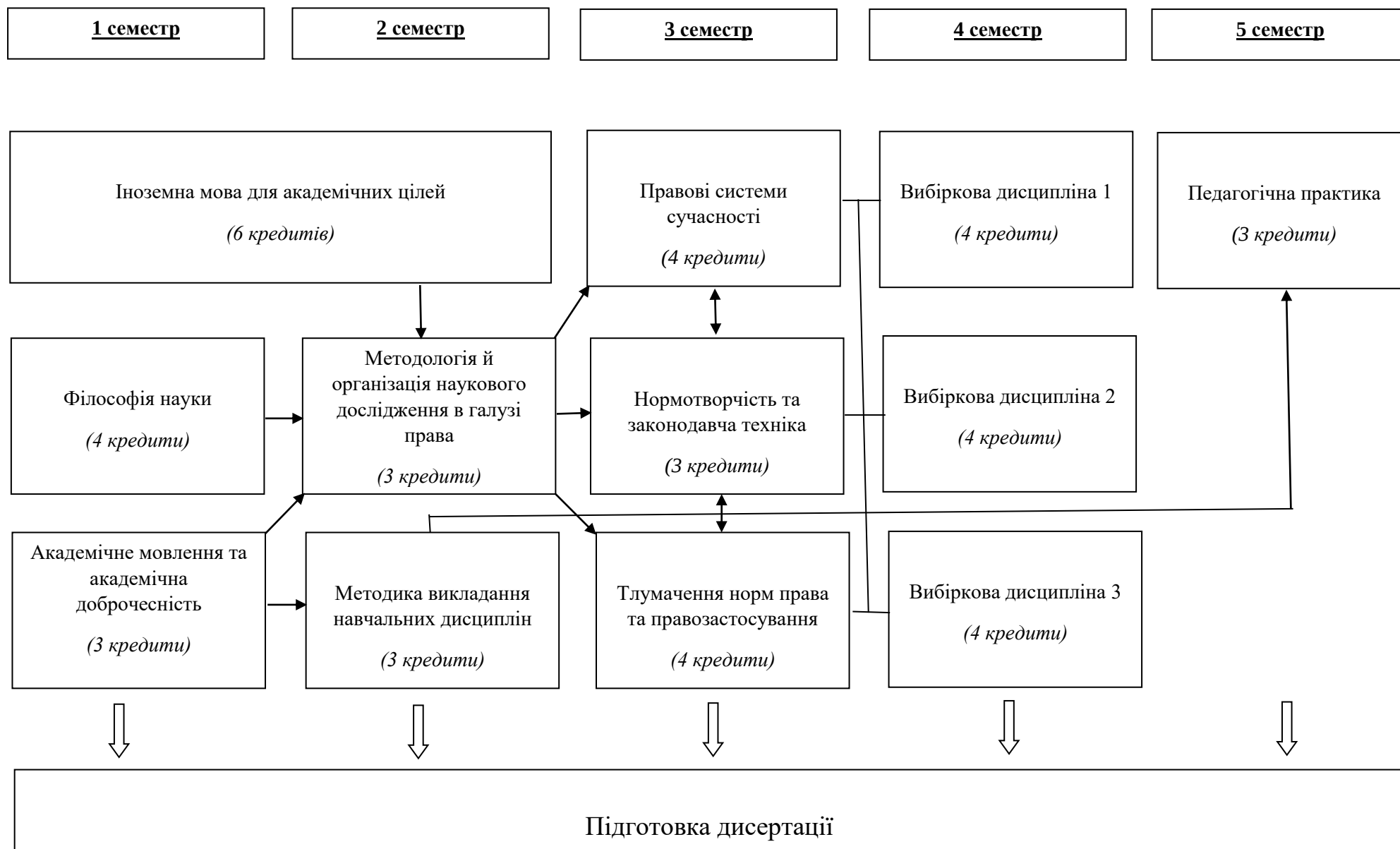
забезпечення	Матеріально-технічне забезпечення університету включає: аудиторний фонд, який на належному рівні забезпечений мультимедійним обладнанням; комп'ютерний клас; загальну та спеціальну бібліотеки; стрілецькі тири; спортивні зали. В усіх навчальних корпусах забезпечений доступ до мережі Інтернет завдяки технології Wi-Fi.
Інформаційне та навчально-методичне забезпечення	Відповідає ліцензійним вимогам щодо надання освітніх послуг у сфері вищої освіти. Інформаційне забезпечення включає доступ до: - онлайн-бібліотеки університету; - внутрішнього корпоративного сайту; - наукометричних баз даних Web of Science, Scopus; - репозитарію університету, в якому, зокрема, розміщені кваліфікаційні праці здобувачів. Навчально-методичне забезпечення включає: - робочі програми та силабуси освітніх компонентів; - конспекти лекцій, практикуми; - інші навчально-методичні матеріали. Навчально-методичні матеріали розміщено на сайті дистанційного навчання університету, який функціонує на платформі MOODLE. Доступ до матеріалів здобувачів вищої освіти забезпечується шляхом надання кожному особистого логіну та паролю. В університеті видаються наукові періодичні видання, включені до Переліку фахових видань України: «Правовий часопис Донбасу», «Українська поліцейстика: теорія, законодавство, практика», «Центральноукраїнський вісник права та публічного управління».
9 – Академічна мобільність	
Національна кредитна мобільність	На основі двосторонніх договорів між Донецьким державним університетом внутрішніх справ та іншими закладами вищої світи України
Міжнародна кредитна мобільність	На основі двосторонніх договорів між Донецьким державним університетом внутрішніх справ та закладами вищої освіти, науковими установами країн-партнерів
Навчання іноземних здобувачів вищої освіти	Не передбачено

2. ПЕРЕЛІК КОМПОНЕНТІВ ОСВІТНЬО-НАУКОВОЇ ПРОГРАМИ ТА ЇХ ЛОГІЧНА ПОСЛІДОВНІСТЬ

2.1. Перелік компонентів освітньо-наукової програми

Код н/д	Компоненти освітньо-наукової програми (навчальні дисципліни, практики)	Кількість кредитів	Форма підсумкового контролю
Обов'язкові компоненти ОНП			
ОК 1	Філософія науки	4	Екзамен
ОК 2	Іноземна мова для академічних цілей	6	Екзамен
ОК 3	Академічне мовлення та академічна доброчесність	3	Залік
ОК 4	Методика викладання навчальних дисциплін	3	Залік
ОК 5	Методологія й організація наукового дослідження в галузі права	3	Екзамен
ОК 6	Правові системи сучасності	4	Екзамен
ОК 7	Нормотворчість та законодавча техніка	3	Екзамен
ОК 8	Тлумачення норм права та правозастосування	4	Екзамен
ОК 9	Педагогічна практика	3	Залік
Загальний обсяг обов'язкових компонентів		33	
Вибіркові компоненти ОНП			
ВК 1	Вибіркова дисципліна 1	4	Залік
ВК 2	Вибіркова дисципліна 2	4	Залік
ВК 3	Вибіркова дисципліна 3	4	Залік
Загальний обсяг вибірових компонент		12	
Загальний обсяг освітньо-наукової програми:		45	

2.2. Структурно-логічна схема освітньо-наукової програми

3. ФОРМА АТЕСТАЦІЇ ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ

Атестація здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії здійснюється спеціалізованою вченою радою на підставі публічного захисту наукових досягнень у формі дисертації. Обов'язковою умовою допуску до захисту є успішне виконання аспірантом (ад'юнктом) його індивідуального навчального плану та індивідуального плану наукової роботи.

Дисертація на здобуття ступеня доктора філософії з права є самостійним розгорнутим дослідженням, яке пропонує розв'язання комплексної проблеми у сфері права або на її межі з іншими спеціальностями і передбачає глибоке переосмислення наявних та створення нових цілісних знань та/або практики правотворення та правозастосування. Основні наукові результати дисертації мають бути висвітлені у наукових публікаціях.

Дисертація повинна відповідати вимогам академічної доброчесності і, зокрема, не повинна містити академічного плагіату, фабрикації, фальсифікації.

Дисертація готується державною або англійською мовою у вигляді спеціально підготовленої наукової праці на правах рукопису в твердій або м'якій палітурці та в електронній формі.

Обсяг основного тексту дисертації має становити 6,5-9 авторських аркушів. Один авторський аркуш дорівнює 40 тис. друкованих знаків, враховуючи цифри, розділові знаки, проміжки між словами, що становить близько 24 сторінок друкованого тексту при оформленні дисертації за допомогою комп'ютерної техніки з використанням текстового редактора Word: шрифт – Times New Roman, розмір шрифту – 14 pt.

Структура дисертації та її оформлення мають відповідати вимогам, встановленим Міністерством освіти і науки України.

Дисертація має бути розміщена у публічному доступі на сайті закладу вищої освіти, де здійснюється її захист, за винятком випадків передбачених законодавством.

Під час атестації здобувача члени спеціалізованої вченої ради мають оцінити науковий рівень його дисертації та наукових публікацій з урахуванням дотримання ним академічної доброчесності, а також встановити рівень набуття здобувачем теоретичних знань, відповідних умінь, навичок та компетентностей.

Матриця відповідності програмних компетентностей обов'язковим компонентам ОНП

	ОК 1	ОК 2	ОК 3	ОК 4	ОК 5	ОК 6	ОК 7	ОК 8	ОК 9
ІК	+	+	+	+	+	+	+	+	+
ЗК01	+			+	+		+	+	+
ЗК02					+				
ЗК03	+		+		+	+	+	+	
ЗК04		+	+		+				
СК01					+				
СК02					+				
СК03				+					+
СК04			+		+	+	+	+	
СК05					+	+	+	+	
СК06					+	+	+	+	
СК07	+				+				
СК08					+	+			
СК09					+	+	+	+	
СК10					+	+	+	+	
СК11					+	+		+	
СК12					+		+		

Матриця відповідності програмних результатів навчання (ПРН) обов'язковим компонентам освітньо-наукової програми

	ОК 1	ОК 2	ОК 3	ОК 4	ОК 5	ОК 6	ОК 7	ОК 8	ОК 9
ПРН01	+				+	+	+	+	
ПРН02		+	+		+				
ПРН03					+	+	+	+	
ПРН04	+				+	+	+	+	
ПРН05	+		+		+	+	+	+	
ПРН06				+	+				+
ПРН07			+		+	+	+	+	
ПРН08					+				
ПРН09				+					+
ПРН10					+	+	+	+	
ПРН11					+	+		+	
ПРН12						+			
ПРН13					+	+	+	+	
ПРН14					+		+		

Лист обліку змін

Освітньо-наукова програма запроваджена з 2016 року.

29.06.2016	Доповнено освітню та наукову складову напрямами «адміністративне право і процес; фінансове право; інформаційне право», «теорія та історія держави і права; історія політичних і правових учень»
30.08.2016	Змінено склад проєктної групи
29.06.2017	Доповнено освітню та наукову складову напрямами «господарське право, господарсько-процесуальне право», «трудове право; право соціального забезпечення»
27.06.2018	Змінено освітню складову
27.03.2019	Змінено (доповнено) склад проєктної групи
29.05.2019	Змінено освітню складову
31.03.2021	Змінено склад проєктної групи
25.06.2021	Внесено зміни із викладенням освітньо-наукової програми в новій редакції
26.08.2021	Внесено зміни у зв'язку із зміною типу та перейменуванням закладу вищої освіти
30.09.2021	Змінено керівника проєктної групи
29.06.2022	Викладено у новій редакції розділ 3 «Форма атестації здобувачів вищої освіти»
01.06.2023	Внесено зміни відповідно до рекомендацій НАЗЯВО за наслідками розгляду акредитаційної справи (рішення від 22.11.2022 р., протокол № 20 (25))
29.05.2024	Внесено зміни з метою узгодження програми із Стандартом вищої освіти зі спеціальності 081 Право для третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти
28.05.2025	Перезатверджено у зв'язку з прийняттям постанови Кабінету Міністрів України від 30.08.2024 р. № 1021 «Про внесення змін до переліку галузей знань і спеціальностей, за якими здійснюється підготовка -добувачів вищої та фахової передвищої освіти» та наказу Міністерства освіти і науки України від 19.11.2024 р. «Про особливості запровадження змін до переліку галузей знань і спеціальностей, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої та фахової передвищої освіти, затверджених постановою Кабінету Міністрів України від 30 серпня 2024 року № 1021».